

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

ТИМЕЙЧУК АННА МИКОЛАЇВНА

УДК 378.011.3-051:338 (043.3)

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ З ТУРИЗМОЗНАВСТВА ДО
ПРОЕКТНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

13.00.04 - теорія і методика професійної освіти

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук**

Вінниця – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, Міністерство освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, професор **Кадемія Майя Юхимівна**, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті, м. Вінниця.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Лозовецька Валентина Терентіївна**, професор кафедри теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ;

кандидат педагогічних наук, доцент **Швець Галина Василівна**, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету.

Захист відбудеться «21» листопада 2018 року о 14 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 05.053.01 у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського за адресою: 21100, м. Вінниця, вул. Острозького, 32, корпус №2, зала засідань.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (21100, м. Вінниця, вул. Острозького, 32) та на сайті університету: vsru.edu.ua.

Автореферат розісланий «19» жовтня 2018 року.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

проф. А. М. Коломієць

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Сучасний туризм – найбільш стабільний вид економічної діяльності. За даними Всесвітньої туристської організації останніми роками підтверджено, що міжнародний туризм продовжував зростати, не дивлячись на економічну нестабільність у світі, особливо в Єврозоні. Високі показники галузі засвідчують, що міжнародний туризм як сектор економіки, продемонстрував свою здатність пристосовуватися до мінливих умов ринку і є однією з галузей, які мають бути підтримані урядами всіх держав як один із засобів стимулювання економічного зростання.

Світовий туристичний процес розвивається такими бурхливими темпами, що, мабуть, жодна країна не зможе бути осторонь. Україна має, по-перше, значний туристично-рекреаційний потенціал, а, по-друге, значний досвід з організації туризму. Отже, з одного боку внутрішні, а з іншого, – зовнішні чинники стимулюють розвиток туризму в країні, тобто формується замовлення на фахівців цього профілю. Туризм за характером діяльності належить до сфери соціономічних професій (обслуговування населення), а для галузей невиробничої сфери кадрове забезпечення, якість підготовки кадрів мають вирішальне значення.

Зазначені вище умови потребують оновлення підготовки фахівців у галузі туризму. Фундаментальна туристична освіта в Україні – відносно нова галузь, оскільки впродовж тривалого часу заклади вищої та професійно-технічної освіти України не готували фахівців для галузі туризму. Розвиток туризму в Україні як чинник формування економіки держави зумовлює необхідність створення галузевої системи підготовки та підвищення кваліфікації туристських кадрів, котра б виховувала фахівців, здатних в умовах конкуренції працювати індивідуально і продуктивно.

Дослідженню теоретичних та практичних основ організації туристичної діяльності, історичних аспектів розвитку туризму та професійної туристичної освіти присвятили роботи вітчизняні науковці: К. Антонюк, О. Апілат, М. Бойко, М. Борушак, Н. Ведмідь, Ю. Вишневська, А. Гайдук, В. Ганський, Т. Гнатюк, Ю. Гуменюк, Я. Дубенюк, О. Дудкіна, С. Дутчак, Ю. Земліна, В. Зінченко, Л. Кнодель, О. Колотуха, О. Костюкова, Н. Кравченко, О. Ланда, В. Лозовецька, М. Мальська, С. Мельниченко, Н. Опанасюк, А. Охріменко, Ю. Павлішак, В. Полюга, Ю. Прасул, Г. П'ятницька, О. Ремеслова, М. Рутинський, Л. Сакун, О. Сватюк, І. Сидоренко, С. Сорока, Н. Страчкова, О. Тімець, А. Толочко, В. Федорченко, А. Федчук, Г. Шевченко, В. Шмагіна, Л. Шульгіна. Значна кількість наукових робіт закордонних науковців присвячена становленню, організації і розвитку туризму в країнах Європи, Америки й Азії та підготовки фахівців туристичної галузі: J. Akama, M. Andress, M. Barnett, K. Basu, T. Baum, L. Becherel, R. Bianchi, T. Blackwood, C. Cooper, S. Lundtorp, G. Mowl, C. Standing, Л. Воронкова, І. Зорін, В. Квартальнов, П. Кудрявцева та ін.

Проектна діяльність є одним із основних аспектів професійної діяльності майбутніх магістрів туризмознавства і передбачає необхідність формування навичок роботи у проектах під час навчання у закладах вищої освіти. Сформовані навички роботи в проекті та керування проектами є основою успішної професійної діяльності в галузі туризму, адже туристський продукт дуже непостійний і потребує

своєчасного реагування на різноманітні параметри і умови, що впливають на показники його успішності. Це і є однією з основних професійних рис успішного туризмознавця.

Аналіз наукових досліджень показує, що проблема підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної діяльності як мотиву професійної освіти та професійної діяльності є надзвичайно важливою та актуальною. Проте, огляд літератури свідчить про недостатню увагу до розроблення конкретних методик підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності на різних етапах підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства у вітчизняних закладах вищої освіти. Теорія підготовки до проектної професійної діяльності потребує подальшого уточнення і поглиблення в зв'язку зі швидкою зміною засобів навчання та інформаційно-комунікаційних технологій. Потреба в цьому також впливає з необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності у фаховій підготовці. Донині залишаються малодослідженими питання застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі планування, розроблення та супроводження туристичних проектів, а також для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена також необхідністю подолання низки **суперечностей**, що притаманні процесу фахової підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства між:

- вимогами сучасного інформаційного суспільства до рівня професійної підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства в галузі управління туристичними проектами та реальною картиною їхньої професійної підготовки;
- тенденцією до інформатизації процесів у науці й туризмі та рівнем впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес закладів вищої освіти для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства;
- об'єктивною необхідністю підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності, підвищення професійних компетенцій у галузі планування, створення, впровадження та супроводження туристських проектів за допомогою наявних засобів інформаційно-комунікаційних технологій і реальним станом розв'язання цієї проблеми.

Все вищенаведене зумовило вибір теми дисертаційного дослідження: **«Підготовка майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності».**

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років, плану науково-дослідних робіт Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського в межах теми «Теоретичні та методичні основи впровадження нових інформаційних технологій у навчально-виховному процесі» (РК № 0100U005521).

Тема дисертації затверджена вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 8 від 28.01.2015 р.) та узгоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з

педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 7 від 29.11.2016 р.).

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці організаційно-педагогічних умов підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства.

Предмет дослідження – організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Гіпотеза дослідження полягає в припущенні, що рівень підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності підвищиться за таких організаційно-педагогічних умов:

– використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства;

– управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій;

– використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектної діяльності.

Для досягнення мети й підтвердження гіпотези дослідження були визначені такі **завдання**:

1. З'ясувати сучасний стан та можливості розвитку й удосконалення фахової підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

2. Визначити критерії, показники та рівні готовності до проектної професійної діяльності майбутніх магістрів з туризмознавства.

3. Розробити модель, обґрунтувати й експериментально перевірити організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

4. Укласти та впровадити методичний супровід з підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності для викладачів закладів вищої освіти.

На всіх етапах дослідження ми використовували положення Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепції професійно-технічної (професійної) освіти, Концепції Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011-2015 роки, Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років, інших нормативних актів Міністерства освіти і науки України, що регламентують діяльність професійних навчальних закладів.

Теоретико-методологічною основою дослідження є філософські, психологічні та педагогічні ідеї, що відображають сучасні уявлення про проблеми формування професійної компетентності (Г. Дмитренко, Т. Бурлаєнко, К. Тушко, Н. Овсяк, В. Дивак, В. Приступа, О. Камишанченко, Г. Костюк, В. Лозова, Л. Новікова, Н. Пасічник, І. Прокопенко, О. Решетняк та ін.); проблеми підготовки майбутніх фахівців (В. Адольф, Р. Гуревич, М. Кадемія, Л. Коваль, Г. Кедровіч, Н. Ничкало та ін.); економічне виховання, економічну освіту та підготовку молоді до ринкової економіки (В. Андрущенко, В. Бондар, В. Брюховецький, В. Бутенко, С. Гончаренко, А. Гуржій, В. Кремень, Є. Кулик, М. Мальський, О. Мороз, В. Олійник, О. Падалка,

М. Шкіль, О. Шпак та ін.); нові підходи до організації економічної освіти і виховання молоді через систему професійної підготовки (О. Вачевський, А. Вихрущ, В. Лозовецька, В. Мадзігон, А. Нісімчук, І. Прокопенко, Д. Тхоржевський, М. Ярмаченко та ін.).

Для перевірки гіпотези і розв'язання поставлених завдань була використана сукупність таких **методів дослідження**:

- аналіз філософської, психологічної, педагогічної та методичної літератури, директивних і нормативних документів для з'ясування стану розв'язання проблеми дослідження;

- вивчення та узагальнення інноваційного педагогічного досвіду з упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес закладів вищої освіти з метою підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності;

- педагогічний експеримент (констатувальний і формувальний етапи), під час якого використовувалися такі способи здійснення моніторингу: спостереження; опитувальні методи (бесіди, анкетування, інтерв'ювання); аналіз результатів навчальної діяльності майбутніх магістрів з туризмознавства; тестування (прогностичне, діагностичне) та методи математичної статистики з метою визначення ефективності експериментальної методики.

Експериментальна база дослідження. Дослідно-експериментальна робота проводилася у Вінницькому торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету, Хмельницькому національному університеті, Київському національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Всього в експерименті брали участь 381 студент і 38 викладачів.

Наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягають у тому, що:

- *вперше* теоретично *обґрунтовано* і експериментально *перевірено* організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності (використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства; управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій; використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектної діяльності); *розроблено* модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності;

- *удосконалено* методику викладання навчальних дисциплін для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності;

- *подальшого розвитку* набули методи та форми підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Практичне значення представлене розробленим авторським підходом до впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, діагностичними методиками, електронним навчально-методичним комплексом (ЕНМК) з предмету «Маркетинг готельно-ресторанної справи», тестовими завданнями для моніторингу знань студентів з використанням локальних та мережних тестових систем, дидактичними матеріалами для використання у навчальному процесі відеоматеріалів для вивчення технологічних операцій та принципів роботи фахівців з

туризмознавства, карт знань, розроблених засобами сучасного програмного забезпечення, матеріалами навчальних проєктів «Туристична Вінниця» та «Мобільний екскурсовод» з використанням мережних сервісів, методичними рекомендаціями щодо підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проєктної професійної діяльності, дидактичними матеріалами для використання в навчальному процесі мережних технологій та Інтернет-ресурсів. Матеріали дослідження можуть бути використані викладачами професійних і вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців у галузі туризму.

Основні результати дослідження **впроваджено** в навчальний процес Вінницького торгово-економічного інституту Київського національного торгово-економічного університету (довідка № 01.0148/879 від 05 червня 2018 р.); Хмельницького національного університету (довідка № 100 від 14 червня 2018 р.), Київського національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (довідка № 184 від 7 червня 2018 р.), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (довідка № 835/01 від 30 травня 2018 р.).

Апробація результатів дослідження. Теоретичні положення і результати дослідження обговорювалися на міжнародній науковій конференції «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» (Київ-Вінниця, 2018), Всеукраїнських науково-практичних конференціях «Актуальні проблеми сучасної науки і наукових досліджень» (Вінниця, 2016, 2017), Науковій конференції Proceedings of articles the international scientific conference «Science and Life» (Czech Republic, Karlovy Vary - Ukraine, Kyiv, 2017), XVII аспірантських та магістерських читаннях «Інвестиційна привабливість туризму в Україні» (Київ, 2017 р.), Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку» (Бердянськ, 2017). Всеукраїнських веб-конференціях «Теорія і практика СМАРТ навчання у професійній освіті» (Вінниця, 2017, 2018), міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні технології навчання в епоху цивілізаційних змін» (Вінниця, 2017) та доповідались на науково-методичних семінарах кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (2016-2018 рр.).

Проміжкові результати дослідження двічі на рік (2015–2018 р.) доповідались на засіданнях кафедри педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Публікації. Основні результати дослідження відображені в 16 публікаціях (всі одноосібні). З них 5 статей у наукових фахових виданнях, затверджених ВАК України, що індексуються наукометричною базою Index Copernicus, 1 методичні рекомендації, 2 статті у закордонних виданнях, 8 статей у збірниках наукових праць і матеріалах наукових та науково-практичних конференцій.

Структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел. Повний обсяг дисертації 263 сторінки. Основний зміст дисертації викладено на 187 сторінках. Робота містить 16 таблиць і 5 рисунків на 14 сторінках та 18 додатків на 76 сторінках. Список використаних джерел містить 279

найменувань, з них 35 іноземними мовами.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність і доцільність обраної теми дослідження, визначено його мету, завдання та гіпотезу дослідження, його об'єкт, предмет і методи дослідження, розкриті наукова новизна, теоретичне й практичне значення, представлені відомості про апробацію та впровадження результатів дослідження, наведено відомості про публікації та структуру дисертації.

У першому розділі – **«Теоретичні основи підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності»** – означено сутність туризмознавства і професійної діяльності майбутніх магістрів з туризмознавства, проаналізовано поняття проекту в галузі туризму, схарактеризовано типи проектів та їх особливості, розглянуто поняття туристського продукту як проекту в туристичній галузі, проаналізовано життєвий цикл туристського продукту, визначено роль проектної діяльності в роботі фахівців туристичної галузі, викладено результати аналізу сучасного стану підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства у закладах вищої освіти (ЗВО) із використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Відповідно до змісту освітньо-професійних програм та освітньо-кваліфікаційних характеристик і вимог роботодавців до випускників закладів вищої освіти в галузі туризму, магістр туризмознавства має бути підготовлений виконувати проектувальну, організаційну, технологічну та контролювальну функції.

Проектно-технологічна діяльність майбутніх магістрів туризмознавства має бути не репродуктивною, а творчою професійно-спрямованою діяльністю, в процесі якої формуються елементи технологічної та туристичної культури, розвиваються здібності до генерації нових ідей, їх аналізу, самостійного пошуку рішень, формування власної думки, розвитку творчого потенціалу, тобто найважливіших складових професійної компетентності майбутніх магістрів туризмознавства.

У сучасній вищій освіті метод проектів вважається одним із найперспективніших видів навчання тому, що він створює умови для творчої самореалізації студентів, підвищує мотивацію для одержання знань, сприяє розвитку їхніх інтелектуальних здібностей. Студенти набувають досвіду розв'язання реальних виробничих завдань з огляду на майбутню професійну діяльність, котру моделюють в умовах навчального закладу.

Для потреб туризму нами пропонується розгорнуте, а тому більш точне визначення: проект – це система чітко поставлених цілей, що досягаються за допомогою спеціальних технічних засобів і технологічних процесів з використанням фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів, а також управлінські рішення та організаційні заходи, зумовлені вказаними цілями. На підставі цього визначення в якості проекту нами розглядається туристський продукт і відповідно управління проектами є управління виробництвом туристського продукту. Основним у процесі розроблення проекту є креативний підхід.

Туристський продукт як товар має свій життєвий цикл, тривалість і структура якого визначається ринком – попитом споживачів. На вказаний життєвий цикл впливають й інші фактори: мода, платоспроможність клієнтури, реклама, міжнародна ситуація тощо. При цьому найбільш сильний вплив здійснює

інноваційна активність туристичних підприємств. У цьому аспекті інноваційна активність є результатом системи управління проектами в туризмі, бо спочатку метою проекту є створення нового туристського продукту.

Основними завданнями сучасної вищої професійної освіти в галузі туризму можна вважати: забезпечення фундаментальної наукової, професійної і практичної підготовки в галузі туристської діяльності; набуття студентами знань і вмій ступенів вищої освіти відповідно до їхніх покликань, інтересів і здібностей; удосконалення наукової та професійної підготовки кадрів для галузі туризму.

Відбір змісту туристичної освіти визначається потребами суспільства в освічених, компетентних фахівцях галузі туризму. Під час цього враховуються реальні можливості навчального процесу, виховання і розвитку; оптимальні можливості претендентів на навчання, а також потреби особистості в освіті. У формуванні змісту освіти винятково важливе значення має врахування потреб і вимог до особистісного розвитку фахівця галузі туризму, його здібностей, обдаровань, інтересів.

У другому розділі – **«Організаційно-педагогічні умови та модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності»** – проаналізовано й обґрунтовано організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності: використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства; управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій; використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектної діяльності.

Формування інформаційного освітнього середовища (ІОС) на основі сучасних інформаційних технологій залучає до навчального процесу нові можливості: поєднання високої економічної ефективності та гнучкості навчального процесу, широке використання інформаційних ресурсів, суттєве розширення можливостей традиційних форм навчання, а також можливість побудови нових ефективних форм навчання.

ІОС розглядається на основі інформаційного підходу, що відображає систему поглядів та ідей, що визначають процес навчання майбутніх магістрів з туризмознавства в умовах інформаційної реальності. З цієї точки зору ІОС є сукупністю умов, що забезпечують навчальну діяльність та інформаційну взаємодію з розподіленими інформаційними ресурсами та віддаленими користувачами, на основі використання сучасних інтерактивних засобів ІКТ, що орієнтовані на формування висококваліфікованого і морально розвиненого фахівця, здатного до якісної професійної діяльності й активного життя в сучасних умовах. Таким чином, ІОС виконує інформативну та комунікативну функції; разом з тим, ІОС сприяє використанню комп'ютерної техніки та засобів сучасних ІКТ.

До складу типового ІОС входять засоби планування та управління, навчальні матеріали, засоби телекомунікації, контролю знань. Структура ІОС складається з п'яти блоків: ціннісно-цільового, програмно-методичного, інформаційно-знанієвого, комунікаційного, технологічного та відображає всі аспекти діяльності освітнього закладу: управлінську, виховну, методичну і навчальну.

Найважливішим структурним компонентом інформаційного освітнього

середовища навчального закладу є електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) забезпечення навчальної дисципліни.

Створення та використання ЕНМК з навчальних дисциплін дозволяє повною мірою застосовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі і є одним із шляхів розв'язання проблеми навчально-методичного забезпечення професійної підготовки у закладах вищої освіти.

Освітнє середовище може створюватись навколо цифрових мультимедійних архівів навчальних об'єктів, що поєднують знання з різних наукових дисциплін на основі принципів побудови систем управління знаннями. Створення таких мультимедійних цифрових архівів (тематичних репозитаріїв) освітніх ресурсів дозволяє забезпечити гнучке формування навчально-методичних комплексів у відповідності з різними моделями компетенцій фахівців.

За такого підходу Інтернет розглядається як глобальна платформа поширення колективних знань, проектування індивідуальної траєкторії навчання і набуття досвіду, а створене інформаційне освітнє середовище є засобом і місцем для накопичення та гармонізації ресурсів, організації спілкування, співробітництва, навчання, моніторингу студентів і викладачів.

Створення навчальних проектів з використанням Інтернет-ресурсів сприяє формуванню навичок використання сучасних комп'ютерних технологій у процесі проектування і розроблення туристського продукту у вигляді проекту. Основна ідея такого проекту полягає у формуванні в майбутніх магістрів з туризмознавства навичок проектування туристського продукту, використання для цього сучасних комп'ютерно-орієнтованих засобів і формування навичок мислення високого рівня, а саме: збирати інформацію, аналізувати та класифікувати її; висувати гіпотези та ідеї; обговорювати результати досліджень, навчитися візуалізовувати, систематизовувати зібрану інформацію, давати власну оцінку фактам, подіям та явищам, доводити власну думку та відстоювати власну позицію, виховувати почуття патріотизму та шанобливе відношення до історії рідного міста, країни.

Використання у навчальному процесі спеціалізованого програмного забезпечення для керування проектами – Microsoft Project дозволяє сформувати навички контролю за організацією і реалізацією туристських продуктів, що є основою контролювальної функції у майбутній професійній діяльності.

Розроблена модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності (рис. 1) є системою дидактичних і освітніх завдань, що передбачає наявність певних компонентів. Метою створення цієї моделі є підвищення ефективності процесу підготовки майбутніх фахівців галузі туризму.

Зазначена модель ґрунтується на змістовій структурі професійної компетентності майбутніх магістрів з туризмознавства й містить цільовий, методологічно-змістовий, організаційно-технологічний, оцінний та результативний блоки.

Рис. 1. Модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності

Структурними компонентами організаційно-технологічного блоку моделі, що передбачає підготовку майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності, виступають, зокрема, основні функції майбутніх магістрів з туризмознавства у професійній діяльності: проектувальна, організаційна, технологічна, контролювальна; змістове наповнення навчального процесу, основою якого є електронні навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін, електронні посібники та інші способи оформлення навчальних матеріалів для формування професійних компетентностей майбутніх магістрів з туризмознавства; форми та види організації навчального процесу (денна і заочна форма навчання, самоосвіта, підвищення кваліфікації); методи і засоби навчання, що є основою діяльності педагогічної системи, а також обґрунтовані нами організаційно-педагогічні умови: використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства; управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій; використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектної діяльності; використання сучасного програмного забезпечення для контролю проектної діяльності.

Вивчення впливу інформаційно-комунікаційних технологій на підготовку майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності вимагає практичної перевірки у навчальному процесі. Саме тому модель та організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності були застосовані під час організації та проведення педагогічного експерименту у низці закладів вищої освіти.

Викладене вище дозволяє стверджувати, що переважна частина наявних методик реалізується з використанням ІКТ, застосування яких дозволяє створити в навчальному закладі комплексну систему з професійної підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства, що містить створені викладачами елементи інформаційно-знаннєвого блоку ІОС у вигляді ЕНМК, електронних навчальних посібників, педагогічних програмних засобів і комунікаційну складову ІОС, а отже стимулює підготовку майбутніх магістрів з туризмознавства, приводить до підвищення пізнавальної активності й є рушійною силою у формуванні професійних якостей та компетенцій особистості майбутнього магістра з туризмознавства у проектній професійній діяльності.

Сучасні освітні Інтернет-ресурси дозволяють студентам в інтерактивному режимі вивчати туристичні та економічні поняття, закони, визначення, тенденції розвитку туризму в країні, структуру та функції організацій туристичної галузі, діяльність магістрів з туризмознавства в умовах інформатизації і технологізації виробництва, проводити різноманітні дослідження, здійснювати тренування для формування практичних умінь та навичок, організовувати самоконтроль із застосуванням ІКТ, що сприяє підготовці майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Одним із інтерактивних методів професійного навчання є проблемне навчання та його елемент – навчальний проект, основою якого є практична спрямованість на результат, що можна побачити, осмислити, застосувати на практиці. Основним призначенням навчального проекту є стимулювання інтересу студентів до певних проблем, що допускають володіння базою знань і через проектну діяльність,

передбачають розв'язання цих проблем, уміння практично застосовувати одержані знання, розвиток рефлексорного або критичного мислення.

Технологія проектного навчання не є заміником класичної системи навчання, а розглядається як компонент процесу навчання в системі компетентнісно-спрямованої освіти. Створення і виконання навчальних проектів становить цілеспрямовану, соціально значиму, педагогічно доцільну, практично реалізовану інноваційну діяльність викладача щодо проектування та забезпечення функціонування освітньо-розвивального середовища, в якому здійснюватиметься проектна діяльність студентів.

Спрямованість навчальних проектів на професійну діяльність та творчу самореалізацію студентів забезпечує розвиток їхніх інтелектуальних можливостей, вольових якостей, творчих здібностей, професійних компетенцій, оскільки здійснюється з метою розв'язання певних проблем шляхом раціонального поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням.

Очевидно, що використання проектних технологій в освітньому процесі підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства полягає у постановці перед студентами соціально, професійно- або особистісно-значущої проблеми, вирішення якої потребує набуття нових знань, поєднання їх з попередньо одержаним життєвим і навчальним досвідом, здійснення конкретних дослідницьких дій, аналізу одержаних результатів, формулювання висновків.

Рівень підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності значною мірою залежить від уміння використовувати в навчальному процесі та професійній діяльності всі доступні засоби ІКТ.

У третьому розділі – **«Експериментальна перевірка ефективності організаційно-педагогічних умов і моделі підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності»** – розглянуто організацію експериментально-дослідної роботи, напрями та методичні прийоми застосування ІКТ для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності, здійснено діагностику рівня підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності, доведено, що використання обґрунтованих організаційно-педагогічних умов та розробленої моделі значною мірою впливає на рівень підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності.

Результати експериментально-дослідної роботи засвідчили, що використання визначених і обґрунтованих організаційно-педагогічних умов та розробленої моделі підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності, а також ІКТ якісно змінюють процес навчання, забезпечує інтенсифікацію самостійної пізнавальної діяльності студентів, створює необхідні умови для саморозвитку та вміння здійснювати неперервне оволодіння новими знаннями і застосовувати їх у своїй майбутній професійній діяльності.

У результаті дослідження виявлено, що комплексне використання ІКТ передбачає розроблення та використання різних видів навчальних, демонстраційних і контролюючих матеріалів, комп'ютерних тренажерів і моделей, їх поєднання із традиційними засобами навчання, коли підвищується ефективність навчального процесу та зростає рівень підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до

проектної професійної діяльності.

Для перевірки результативності експериментально-дослідної роботи оцінювалися результати навчальної діяльності, опитувань і тестувань.

Для оцінювання результативності експериментальної методики щодо підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності ми знаходили фактичне нормоване відношення t_{ϕ} за критерієм Стьюдента. Оскільки ймовірність випадкового розходження кількісних показників готовності майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності у контрольних та експериментальних групах виявилась малою (0,05), то можна вважати, що рівень готовності майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності в експериментальних групах істотно зріс у порівнянні з відповідним показником у контрольних групах. Результати показали, що підвищення готовності майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності впродовж навчання відбулося в обох типах груп (рис. 2), проте в експериментальних групах це зростання відбулося інтенсивніше. Середній якісний показник в експериментальних групах дійсно підвищився внаслідок використання запропонованих нами організаційно-педагогічних умов. Найбільшого зростання показників готовності майбутніх магістрів туризмознавства до проектної професійної діяльності вдалося досягнути за мотиваційно-ціннісним, когнітивним та професійним критеріями завдяки найширшому впровадженню в навчальний процес засобів ІКТ. Показники за креативним критерієм зросли дещо менше, через їх значну інертність. У подальшому варто звернути особливу увагу на розвиток показників за цим критерієм.

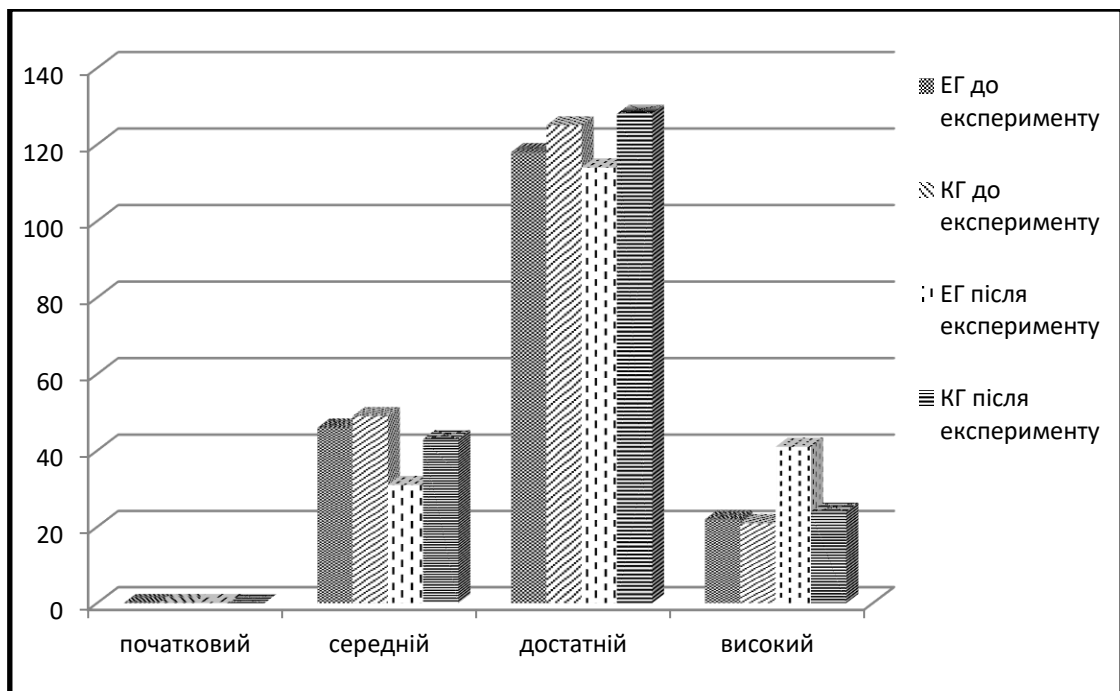

Рис. 2. Динаміка показників готовності майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності у контрольних та експериментальних групах

Спостереження за динамікою результатів діагностики студентів контрольних і

експериментальних груп показали, що під час формувального експерименту в експериментальних групах значно підвищився рівень теоретичних знань, уміння використовувати проектні технології у професійній діяльності майбутніх магістрів з туризмознавства.

Експериментальна методика найбільше вплинула на сформованість професійних вмінь та навичок, прояв професійних та економічних якостей і здатність до самоосвіти, вміння самостійно працювати зі значними обсягами навчальної літератури, користуватися навчальними комп'ютерними програмами, засобами діагностики, ресурсами Інтернет, визначати професійно значущу інформацію та встановлювати зв'язки між одержаними з різних джерел і в різний час інформаційними повідомленнями. Пояснюємо це тим, що ІКТ, завдяки поєднанню різних форм подання навчальної інформації, сприяють не лише кращому її засвоєнню, а й розвивають навички з її пошуку та опрацювання.

Отже, в порівнянні з традиційними методами організації навчального процесу, навчання з використанням ІКТ має значні переваги. Зокрема, відзначимо такі:

- забезпечується висока якість викладання в поєднанні з наочністю, з'являється можливість використання динамічних фрагментів та перетворень зображених на екрані об'єктів;

- забезпечується індивідуальне навчання та високий рівень і об'єктивність контролю в режимі прямого діалогу студента з комп'ютером без втручання викладача;

- забезпечується можливість багаторазового відтворення навчального матеріалу до його повного засвоєння в зручний для студента час;

- забезпечується можливість використання вбудованих допоміжних програмних засобів та комп'ютерних довідників;

- є можливість підвищення рівня професійної компетентності майбутніх магістрів з туризмознавства за рахунок індивідуалізації навчального процесу.

ВИСНОВКИ

Отже, результати проведеного дослідження дають підстави вважати, що вихідна методологія є правильною, мети досягнуто, гіпотезу доведено, поставлені завдання розв'язані, що дає підстави зробити такі висновки:

1. Проектна діяльність є одним із основних аспектів професійної діяльності майбутніх магістрів туризмознавства і передбачає необхідність формування навичок роботи у проектах під час навчання у закладах вищої освіти. Сформовані навички роботи в проекті та керування проектами є основою успішної професійної діяльності в галузі туризму, адже туристський продукт дуже непостійний і потребує своєчасного реагування на різноманітні параметри й умови, що впливають на показники його успішності. Це і є однією із основних професійних рис успішного туризмознавця. Використання сучасних технологій на етапах проектування, розроблення, впровадження і супроводження туристських проектів дозволяє значно розширити можливості майбутніх магістрів з туризмознавства у проектній професійній діяльності.

Для потреб туризму нами пропонується розгорнуте, а тому більш точне визначення проекту – це система чітко поставлених цілей, що досягаються за

допомогою спеціальних технічних засобів і технологічних процесів з використанням фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів, а також управлінські рішення та організаційні заходи, зумовлені вказаними цілями. На підставі цього визначення якості проекту розглядається туристський продукт і відповідно управління проектами є управління виробництвом туристського продукту.

2. На основі аналізу педагогічної та психологічної літератури, присвяченої проблемам фахової підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства та підготовки фахівців туристичної галузі до проектно-професійної діяльності, нами визначено критерії та рівні готовності майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності, котрі враховують специфіку професійної діяльності майбутнього магістра з туризмознавства й розкриваються через систему показників, що їх характеризують:

- мотиваційно-ціннісний – ставлення до обраної професії, намагання і здатність до самоосвіти;
- когнітивний – засвоєння професійних знань, сучасне економічне мислення;
- професійний – сформованість професійних вмінь і навичок, володіння сучасними проектними технологіями, наявність досвіду практичної діяльності;
- креативний – творче розв'язання складних професійних завдань.

Ураховуючи те, що оцінювання в закладах вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, відповідно до системи ECTS, котра заснована на оцінюванні всіх видів роботи студента, необхідних для досягнення цілей, зазначених у навчальній програмі: відвідування лекцій, виконання лабораторних робіт, підготовка і участь у семінарах і практичних заняттях, самостійна робота, складання заліків та іспитів, проходження практики (стажування), підготовка та захист курсових і магістерських робіт тощо, яка має чотири рівні: початковий, середній, достатній, високий, використовуємо її для визначення рівня підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності.

3. Розроблена в дослідженні модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності є системою дидактичних і виховних завдань, що передбачає наявність певних компонентів. Метою створення цієї моделі є підвищення ефективності процесу підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності. Зазначена модель ґрунтується на змістовій структурі проектно-професійної діяльності майбутніх магістрів з туризмознавства й містить цільовий, методологічно-змістовий, організаційно-технологічний, оцінний і результативний блоки.

Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності: використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства; управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій; використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектно-професійної діяльності. Експериментально доведено, що використання організаційно-педагогічних умов значною мірою впливає на підготовку майбутніх магістрів з туризмознавства до проектно-професійної діяльності; вдосконалена методика викладання навчальних дисциплін підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства з використанням ІКТ; подальшого

розвитку набули методи та форми підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

4. Укладено та впроваджено методичні матеріали з підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для викладачів і студентів, слухачів інститутів післядипломної педагогічної освіти, студентів магістратури педагогічних вищих навчальних закладів.

До напрямів подальших досліджень цієї проблеми відносимо впровадження в навчальний процес імітаційних технологій, комп'ютерного моделювання, широке впровадження елементів геоінформаційних систем та мобільних і кластерних технологій, порівняльний аналіз наявних зарубіжних та вітчизняних технологій підготовки фахівців туристичної галузі, використання сучасних високотехнологічних засобів, енергоефективних технологій, засобів телекомунікацій у навчальному процесі з метою визначення найбільш ефективних для розвитку професійної компетентності майбутніх магістрів з туризмознавства та підготовки їх до проектної професійної діяльності.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Тимейчук А. М. Роль проектної діяльності у навчанні майбутніх магістрів туризмознавства / А. М. Тимейчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – Вип. 46. – Вінниця-Київ: ТОВ «Фірма Планер», 2016. – С. 317-320.

2. Тимейчук А. М. Сучасні технології організації туристичних проектів / А. М. Тимейчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – Вип. 47. – Вінниця-Київ: ТОВ «Фірма Планер», 2016. – С. 272-276.

3. Тимейчук А. М. Формування функціональних компетенцій майбутніх фахівців туризмознавства / А. М. Тимейчук // Scientific letters of academic society of Michal Baludansky. – № 6. 2В. – Kosice, Slovakia, 2018. – С. 109-111.

4. Тимейчук А. М. Управління туристичними проектами як основний функціональний елемент практичного туризмознавства / А. М. Тимейчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – Вип. 50. – Вінниця-Київ: ТОВ «Фірма Планер», 2018. – С. 317-320.

5. Тимейчук А. М. Використання елементів електронного навчання у процесі підготовки магістрів з туризмознавства до професійної діяльності / А. М. Тимейчук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 55 / Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. – С. 55-58.

Опубліковані праці апробаційного характеру:

1. Тимейчук А. М. Ключові професійні компетентності магістрів з туризмознавства / А. М. Тимейчук // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Вип. 4(14). – Суми: СДПУ ім. А. С. Макаренка. – С. 304-308.

2. Тимейчук А. М. Визначення ефективності підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності / А. М. Тимейчук // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2018. – Вип. 3(17). – Суми: СДПУ ім. А. С. Макаренка. – С. 246-252.

3. Тимейчук А. М. Сучасний стан підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства / А. М. Тимейчук // SCIENCE AND LIFE: Proceedings of articles the international scientific conference. Czech Republic, Karlovy Vary - Ukraine, Kyiv, 30 November 2017 [Electronic resource] / Editors prof. I.P.Klimov, I.V.Ignatko, V.V.Mantusov. – Electron. txt. d.. – Czech Republic, Karlovy Vary: Skleněný Můstek. – С. 321-329.

4. Тимейчук А. М. Модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності / А. М. Тимейчук // Інвестиційна привабливість туризму в Україні: умови, засоби, джерела: матеріали XVII аспірантських та магістерських читань (23 листопада 2017 р.). – Київ, 2018. – 229-238.

5. Тимейчук А. М. Проектні технології у фаховій діяльності туризмознавців / А. М. Тимейчук // Теорія і практика смарт навчання у професійній освіті : матеріали I Всеукраїнської веб-конференції, Вінниця, 16 травня 2017 р. / ВДПУ ім. М. Коцюбинського ; ред. кол.: Р. С. Гуревич [та інші]. – Вінниця, 2017. – С. 121-125.

6. Тимейчук А. М. Формування професійних компетенцій магістрів туризмознавства / А. М. Тимейчук // Інноваційні технології навчання в епоху цивілізаційних змін: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Вінниця 20-22 вересня 2017 р. / ВДПУ ім. М. Коцюбинського; ред. кол.: акад. Гуревич Р.С. [та інші]. – Вінниця, 2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vspu.net/wp/index.php/formuvannya-profesijny-h-kompetentsij-magistriv-turyzmoznavstva>.

7. Тимейчук А. М. Проектна діяльність як засіб фахової підготовки магістрів з туризмознавства / А. М. Тимейчук // Теорія і практика смарт навчання у професійній освіті : матеріали II ювілейної Всеукраїнської веб-конференції, Вінниця, 5 квітня 2018 р. / ВДПУ ім. М. Коцюбинського; ред. кол.: Р. С. Гуревич [та інші]. – Вінниця, 2018. – С. 262-267.

8. Тимейчук А. М. Проектна діяльність у роботі фахівців з туризмознавства / А. М. Тимейчук // Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (20-21 квітня 2017 року). – Бердянськ : БДПУ, 2017. – Ч.2. – С. 186-188.

9. Тимейчук А. М. Визначення і взаємозв'язок ключових компетенцій менеджера туристичної галузі / А. М. Тимейчук // International scientific-practical conference «Innovation management in marketing: modern trends and strategic imperatives» April 12-13th, 2018 (Poznan, Poland). – С. 288-293.

10. Тимейчук А. М. Туризм як суспільне явище в умовах глобалізації суспільства / А. М. Тимейчук // Актуальні проблеми сучасної науки і наукових досліджень: зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів. – Вип. 7 (10). – Вінниця. – 2017. – С. 182-185.

Опубліковані праці, які додатково відображають результати дослідження:

1. Тимейчук А. М. Методичні рекомендації щодо підготовки майбутніх

магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій / А. М. Тимейчук. – Вінниця: ТОВ «Пинт Плюс», 2018. – 98 с.

АНОТАЦІЇ

Тимейчук А. М. Підготовка майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 015 – Професійна освіта (спеціалізація: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»). – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, 2018.

У дисертаційному дослідженні обґрунтовано актуальність і доцільність обраної теми дослідження, визначено його мету, завдання та гіпотезу дослідження, його об'єкт, предмет і методи дослідження, розкриті наукова новизна, теоретичне й практичне значення, представлені відомості про апробацію та впровадження результатів дослідження, наведено відомості про публікації та структуру дисертації, на підставі вивчення вітчизняної та зарубіжної педагогічної і психологічної літератури з питань підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства визначено сутність туризмознавства і професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі туризму, узагальнено роль проектної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у роботі фахівців з туризмознавства, проаналізовано сучасний стан фахової підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства; запропонована модель підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності; визначено й обґрунтовано організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності: використання інформаційного освітнього середовища для підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства, управління проектною діяльністю з використанням сучасних Інтернет-технологій, використання засобів електронного навчання для вивчення технологічних основ проектної діяльності, використання сучасного програмного забезпечення для контролю проектної діяльності.

У результаті дослідження виявлено, що комплексне використання інформаційно-комунікаційних технологій передбачає розроблення та використання різних видів навчальних, демонстраційних і контролюючих матеріалів, мережових ресурсів, соціальних сервісів, програмних засобів. Їх поєднання із традиційними засобами навчання сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу та підвищенню рівня підготовки майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності.

Тимейчук А. Н. Подготовка будущих магистров туризмовеждения к проектной профессиональной деятельности. – Квалификационная научная работа на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 015 – Профессиональное образование (специализация: 13.00.04 «Теория и методика профессионального образования»). – Винницкий

государственный педагогический университет имени Михаила Коцюбинского, Винница, 2018.

В диссертационном исследовании обоснована актуальность и целесообразность выбранной темы исследования, определены его цели, задачи и гипотеза исследования, его объект, предмет и методы исследования, раскрыты научная новизна, теоретическое и практическое значение, представлены сведения об апробации и внедрении результатов исследования, приведены сведения о публикациях и структуре диссертации, на основании изучения отечественной и зарубежной педагогической и психологической литературы по вопросам подготовки будущих магистров туризмоведения определено сущность туризмоведения и профессиональной деятельности будущих специалистов в области туризма, обобщена роль проектной деятельности с использованием информационно-коммуникационных технологий в работе специалистов по туризмоведению, проанализировано современное состояние профессиональной подготовки будущих магистров туризмоведения; предложена модель подготовки будущих магистров туризмоведения к проектной профессиональной деятельности; определены и обоснованы организационно-педагогические условия подготовки будущих магистров туризмоведения к проектной профессиональной деятельности: использование информационной образовательной среды для подготовки будущих магистров туризмоведения, управление проектной деятельностью с использованием современных Интернет-технологий, использование средств электронного обучения для изучения технологических основ проектной деятельности, использования современного программного обеспечения для контроля проектной деятельности.

В результате исследования выявлено, что комплексное использование информационно-коммуникационных технологий предусматривает разработку и использование различных видов учебных, демонстрационных и контролирующих материалов, сетевых ресурсов, социальных сервисов, программных средств. Их сочетание с традиционными средствами обучения способствует повышению эффективности образовательного процесса и повышению уровня подготовки будущих магистров туризмоведения к проектной профессиональной деятельности.

Tymeychuk A. M. Preparation of the future masters of tourism studies for the project professional activity. – Qualifying scientific work on the manuscript.

Thesis for a candidate s degree in specialty 13.00.04 "Theory and Methods of Professional Education" (015 - Professional Education). - Vinnytsia Mykhaylo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, 2018.

The project activity is one of the main aspects of the professional activities of future masters of tourism studies and requires the need to develop skills in projects while studying in higher education institutions. The formed skills of work in the project and project management are the basis of successful professional activity in the field of tourism, because the tourist product is very volatile and requires timely response to various parameters and conditions that affect the performance of its performance. This is one of the main professional traits of a successful tourism expert.

The dissertation research substantiates the relevance and expediency of the chosen topic of research, defines its purpose, tasks and hypothesis of the research, its object, subject and methods of research, reveals scientific novelty, theoretical and practical significance, provides information about approbation and introduction of research results, information is provided on the publication and structure of the dissertation, on the basis of the study of domestic and foreign pedagogical and psychological literature on the preparation of future masters in tourism studies in The essence of tourism research and professional activity of future specialists in the field of tourism is outlined, the role of the project activity with the use of information and communication technologies in the work of tourism specialists is generalized, the current state of professional training of future masters in tourism studies is analyzed; the model of preparation of the future masters of tourism studies for the project professional activity is proposed; the organizational and pedagogical conditions for the preparation of future masters in tourism studies for design professional activities are determined and substantiated: use of informational educational environment for the preparation of future masters in tourism science, project management activities using modern Internet technologies, use of e-learning tools for studying technological bases of project activity, use modern software for monitoring project activities.

The model of the preparation of future masters in tourism science for design professional activity developed in the study is a system of didactic and educational tasks, which involves the presence of certain components. The purpose of this model is to increase the effectiveness of the process of preparing future masters in tourism studies for project professional activities. The mentioned model is based on the content structure of the project professional activity of future masters in tourism studies and contains the target, methodological and content, organizational and technological, evaluation and effective blocks.

In particular, the main functions of the future masters of tourism studies in professional activities are: structural, organizational, technological, control; structural components of the organizational and technological unit of the model, which envisages the training of future masters in tourism research in design professional activities; content content of the educational process, which is based on electronic educational and methodological complexes of educational disciplines, electronic manuals and other ways of designing educational materials for the formation of professional competences of future masters in tourism studies; forms and types of educational process organization (full-time and part-time forms of education, self-education, advanced training); methods and means of teaching that are the basis of the activity of the pedagogical system, as well as the organizational and pedagogical conditions we have substantiated: use of informational educational environment for the preparation of future masters in tourism studies; management of project activity using modern Internet technologies; use of e-learning tools for studying technological bases of project activity; using modern software to control project activity.

The level of future masters' training in tourism professional design activities depends to a large extent on the teacher's ability to use design technologies and all available learning tools, including computer-based ones, in the learning process.

The conducted research allows to assert that the overwhelming part of the currently implemented higher education institutions methods of carrying out the professional training of future masters in tourism studies is implemented using information and communication technologies, the application of which allows to create in an educational institution a comprehensive system of professional training of future professionals - an informational educational environment that contains the teachers created elements of the informational-knowledge block in the form of electronic teaching and learning complex sat down, electronic teaching aids, pedagogical software and communication components and stimulates the preparation of future masters in tourism studies for the project professional activity, promotes the motivation of educational activities and is the driving force in shaping the professional and personal qualities of the future Master of Tourism Studies.

The focus of educational projects on professional activity and creative self-realization of students ensures the development of their intellectual capabilities, volitional qualities, creative abilities, professional competences, since it is carried out in order to solve certain problems through a rational combination of theoretical knowledge and their practical application.

The use of design technologies in the learning process of future masters in tourism is to put students in a socially, professionally or personally significant problem, the solution of which requires the acquisition of new knowledge, the combination of them with previously acquired life and study experience, the implementation of specific research activities, analysis of the results, formulation conclusions.

The results of experimental and experimental work showed that the creation of sound organizational and pedagogical conditions and the use of information and communication technologies in the professional training of future masters in tourism studies qualitatively changes the educational process, provides intensification of the independent cognitive activity of students, promotes self-development and the ability to independently master the new knowledge and apply them in their future professional activities.

As a result of the study, it was found that the integrated use of information and communication technologies involves the development and use of various types of educational, demonstration and controlling materials, network resources, social services, software. Their combination with traditional means of teaching helps to increase the efficiency of the educational process and increase the level of preparation of future masters in tourism studies for the project professional activity.